

Tájékoztató: állattenyésztés

Kérődzők tartására vonatkozó előírások az EU-bio rendeletnek megfelelően

Férőhely:

Állatcsoport	Alapterület zárt helyen (m ²)	Alapterület a szabadban (m ²)
Tehén	6,0	4,5
Tenyész- és hízó szarvasmarha		
100 kg-ig	1,5	1,1 1,1
200 kg-ig	2,5	1,9
350 kg-ig	4,0	3,0
350 kg felett	5,0 legalább 1 m ² /100 kg	3,7 legalább 0,75 m ² /100 kg
Tenyészbikák	10	30 csordában: 9
Juh, kecske	1,5	2,5
Bárány, gida	0,35	0,5

Az istálló padlózata:

Az istálló előírt területének legalább fele sima, tömör felépítésű legyen (nem rácspadozat). Az állatok számára természetes anyaggal bealmozott fekvő- és pihenőhelyet kell biztosítani.

Kifutóhoz való hozzáférés:

A legelőhöz vagy kifutóhoz hozzáférést kell biztosítani, amennyiben az időjárási viszonyok és a talaj állapota ezt megengedi. Amennyiben a legeltetési időszakban, de legalább 120 napig a legelőn vannak az állatok és téli elhelyezésre szolgáló létesítményekben biztosított a szabad mozgás, a téli hónapokban el lehet tekinteni a szabadtéri területek biztosítására vonatkozó kötelezettségtől.

Takarmányozás:

Szarvasmarhák takarmányozására vonatkozó előírások más arányokat állapítanak meg a saját üzemből származó takarmány és a vásárolt takarmány esetén. Vásárolt nem ökológiai eredetű (konvencionális) takarmány vagy saját párhuzamos üzemből származó konvencionális takarmány nem etethető. A takarmányozási naplót úgy kell vezetni, hogy az alapján a takarmány-alapanyagok eredete (saját vagy vásárolt) és tanúsítási státusza nyomon követhető legyen, illetve az adatokból arányokat lehessen számolni.

Takarmány eredete, jellege		Korlátozások
Konvencionális takarmány	Abrak- vagy tömegtakarmány	Nem etethető (megjegyzés: katasztrófális időjárási körülmények esetén a Pest megyei Kormányhivatal, mint illetékes hatóság engedélyezheti konvencionális takarmány etetését).
	Fűszerek, gyógynövények és melasz	ha ökológiai formában nem állnak rendelkezésre; kémiai oldószerek használata nélkül előállítva legfeljebb 1 %
Ökológiai takarmány	Saját gazdaság területén termelt, az átállítás első évéből származó évelő takarmány, fehérjenövény vagy állandó gyepről származó, vagy legeltetett takarmány	Legfeljebb 20%
	Más gazdaságból, az átállítás első évéből származó takarmány	Nem etethető
	Saját üzemben megtermelt átállási takarmány	100%-ig etethető
	Vásárolt átállási takarmány	Legfeljebb 30%
	Ökológiai takarmány (szálastakarmány szárítva, erjesztve, frissen) vagy siló	Elsősorban legeltetésre alapozva Legalább a napi takarmányadag 60%-a. A laktációs fázisban legfeljebb 3 hónapra 50%-ra csökkenthető
	Ökológiai tej (tej vagy tejpor)	Fiatal emlősök részére, szarvasmarha félék esetén legalább 60 nap, kecskék és juhok esetén legalább 40 nap
	Ökológiai abrak	Nincs korlátozás
Ökológiai állati eredetű takarmány	A takarmánykódex alapján	
Ásványi eredetű takarmány alapanyagok		889/2008 EK rendelet V. melléklete
Technológiai adalékanyagok	Tartósítószeres, antioxidánsok, emulgeálószeres, sűrítőanyagok és zselésítő anyagok, kötőanyagok és csomósodásgátló anyagok, szilázs adalékanyagok	889/2008 EK rendelet VI. melléklet 1 szakasz
Érzékszervi tulajdonságokat javító adalékanyagok		889/2008 EK rendelet VI. melléklet 2 szakasz
Tápértékkel rendelkező adalékanyagok	Szintetikus aminosavak, növekedéscsökkentők	Nem használható

	Vitaminok és provitaminok	Mezőgazdasági termékekből származó vitaminok és provitaminok. A szintetikus úton előállított vitaminok közül kizárólag a mezőgazdasági termékekből nyert vitaminokkal azonos A-, D- és E-vitaminok használhatók kérődzők takarmányozásához; kizárólag az illetékes hatóság engedélyével
	Nyomelemek	889/2008 EK rendelet VI. melléklet 3.b. szakasz
	Állattenyésztésben alkalmazott adalékanyagok	Az állattenyésztésben alkalmazott adalékanyagok” kategóriába tartozó enzimek és mikroorganizmusok

Valamennyi alapanyag esetén a GMO mentesség biztosítása, valamint ennek igazolása szükséges, melyet a címkén/számlán található információ alapján, illetve esetleges másodlagos GMO származékok esetén a GMO mentességi nyilatkozat (2000847HU) mellékelésével kell megtenni.

Borjakra vonatkozó speciális előírások (a 32/1999. (III.31.) FMV rendelet figyelembevételével)

- A borjútartásban használatos istállóknak, berendezéseknek és egyéb használati eszközöknek hatékonyan tisztíthatóknak és fertőtleníthetőknak kell lenniük, valamint a borjakra nézve ártalmas anyagot nem tartalmazhatnak. A bélsarat, vizeletet, takarmánymaradékot, a kiszórt takarmányt a szükséges gyakorisággal el kell távolítani, hogy csökkenjen az erős szagok kialakulásának, valamint a rovarok és rágcsálók vonzásának lehetősége. Az állattartás során használt eszközöket, berendezéseket és karámokat rendszeresen tisztítani és fertőtleníteni kell a keresztfertőzések megakadályozása, valamint a kórokozók elszaporodásának megelőzése érdekében. Az istálló és állattartó berendezések tisztítására és fertőtlenítésére szolgáló anyagokat a 889/2008 EK rendelet VII melléklete tartalmazza.
- Tilos a borjakat állandó sötétben tartani. Szokásaik és fiziológiai szükségletük kielégítése céljából - a klimatikus viszonyokat figyelembe véve - természetes és mesterséges megvilágításról kell gondoskodni. A mesterséges megvilágítás időtartamának a természetes nappali fényével kell megegyeznie. Ez az időtartam általában a kilenc és tizenhét óra közötti időszaknak felel meg. Kiegészítésként olyan rögzített helyzetű vagy hordozható fényforrást kell használni, amelynek fényereje elegendő minden borjú bármikor történő ellenőrzéséhez, vizsgálatához.
- Az állattartónak minden egyedileg vagy csoportosan tartott, istállózott borjút legalább naponta kétszer, szabadon tartott borjút legalább naponta egyszer ellenőriznie kell. Minden sérült vagy betegnek tűnő borjút azonnal megfelelő kezelésben kell részesíteni. Amikor szükségessé válik, a beteg vagy sérült borjút száraz, kényelmes fekvést biztosító alommal ellátott elkülönítőbe kell helyezni. Az olyan esetekben, amelyek meghaladják az állattartó ismereteit, állatorvosi tanácsot kell kérni.
- A borjúszállás kialakításánál minden egyes borjú számára biztosítani kell a lefekvés, a pihenés, a felkelés, a saját maga nehézség nélküli ellátásának a lehetőségét, valamint, hogy fajtársait láthassa.
- A borjakat lekötni tilos, kivéve a csoportosan tartottakat a tejjel vagy tejpótlóval történő etetés idejére, legfeljebb egy órára. A lekötőrendszereket rendszeresen ellenőrizni kell. A kényelmes rögzítés érdekében el kell végezni a szükséges után-állítást. A lekötésre használt eszközöknek olyannak kell lenniük, hogy ne okozzanak fulladást vagy sérülést,

valamint elég hosszúnak kell lenniük, hogy a borjú nehézség nélkül lefekhessen, pihenhessen, felkelhessen és saját magát elláthassa.

- Minden kéthetesnél idősebb borjú számára biztosítani kell a megfelelő mennyiségű friss itatóvizet, illetve azt, hogy folyadékbeviteli igényét más folyadékkal kielégíthesse. Hőség vagy betegség esetén gondoskodni kell a friss folyadékkal való folyamatos ellátásról.
- Mind az etető-, mind az itatóberendezést úgy kell megtervezni, kivitelezni, elhelyezni és üzemeltetni, hogy a borjak számára biztosított takarmánynak és folyadéknak elszennyeződési lehetősége a legkisebb legyen.
- A borjút a születését követően haladéktalanul, de minden esetben az élete első hat órájában szarvasmarhától származó főcstejhez (colostrumhoz) kell juttatni.
- A 32/1999. (III.31.) FMV rendeletben foglaltaktól eltérően a borjakat egyhetes korukon, állategészségügyi okokon túl tilos egyedi boxokban elhelyezni.